

PROTOKOLLAT

med tilkendegivelse af 23. maj 2017

i

faglig voldgiftssag (FV2016-0163):

LO

for

Serviceforbundet

(advokat Maria Rasmussen)

mod

DI Overenskomst II v/DI

for

Coor Service Management A/S

(advokat Annette Fæster Petersen)

Der er under denne sag tvist om, hvorvidt det er Ejendomsfunktionæroverenskomsten eller Vagt-overenskomsten, som skal finde anvendelse for de såkaldte ”firefightere”, som er ansat hos Coor Service Management A/S.

Da der ikke har kunnet opnås enighed mellem parterne, er sagen indbragt for denne voldgiftsret bestående af næstformand Torben Vangsgaard og bestyrelsesmedlem i EFK Henning Lind, begge udpeget af klager, underdirektør Niels Grøn Seirup og advokat Lene Horn, begge udpeget af indklagede, samt som opmand højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen.

Sagen blev forhandlet den 23. maj 2017.

Serviceforbundet nedlagde følgende påstande:

Indklagede Coor Service Management A/S skal anerkende, at det arbejde, der udføres af de såkaldte ”firefightere”, henhører under Ejendomsfunktionæroverenskomsten.

Indklagede Coor Service Management A/S tilpligtes at efterregulere de såkaldte ”firefightere” i overensstemmelse med Ejendomsfunktionæroverenskomsten med tillæg af procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstid, til betaling sker.

DI for Coor Service Management A/S nedlagde påstand om frifindelse.

Der blev afgivet forklaring af næstformand i ESL Robert Andersen, Flemming Johansen, Jakob Mikkelsen, fagleder i DI Ulrik Damm, divisionschef Christian Mårtensson, HR chef Ulla Amtoft, Teamleder Thomas Thorsen og Area Manager Caspar Høg, hvorpå sagen blev procederet.

Der blev ikke opnået flertal for en afgørelse blandt de af parterne valgte medlemmer, og afgørelsen blev herefter overladt til opmanden, som på den baggrund, som der er redegjort for neden for, fremkom med den herefter anførte tilkendegivelse.

Sagens baggrund og bevisførelse

Opmanden lagde efter bevisførelsen følgende til grund vedrørende sagens baggrund:

De stillinger som ”firefightere”, som er omfattet af denne sag, blev oprindeligt etableret af ISS Facility Service A/S (i det følgende ISS) i forbindelse med, at denne virksomhed efter DR-Byens opførelse fik kontrakt med DR om udførelsen af en række opgaver, herunder etablering af et særligt brandberedskab. Dette brandberedskab var nødvendiggjort af, at DR i forbindelse med byggeriet havde fået dispensation fra brandmyndighederne til ikke at installere sprinkleranlæg mod at blive underlagt en brandinstruks, hvorefter der skal være et brandberedskab i bygningerne i alle døgnets 24 timer. Til udførelse af bl.a. denne opgave ansatte ISS et antal medarbejdere – de såkaldte ”firefightere” – som blev uddannet til at varetage brandberedskabet dels gennem deltagelse i et specialdesignet kursus udbudt af Københavns Brandvæsen omfattende et hjælperøgdykkerkursus, et slangevinkursus og et beredskabskursus, dels gennem sidemandsoplæring. Firefighterne var ikke uddannede brandmænd, og de kunne ikke udføre alle de opgaver, som brandmænd kan. Det var forud-

sat, at firefighterne ud over brandberedskabet også skulle varetage andre funktioner, da brandberedskabsopgaverne ikke havde et sådant omfang, at de i tidsmæssig henseende kunne udgøre firefighterernes primære jobindhold. ISS havde på det pågældende tidspunkt solgt den del af selskabet, som varetog almindelige vagtopgaver, og selskabet havde ved afståelsen forpligtet sig til ikke at udføre denne form for opgaver i 10 år. Firefighterernes øvrige opgaver kunne derfor ikke komme til at bestå i udførelsen af almindelig vagttjeneste. ISS havde imidlertid behov for, at de kunne tage sig af ejendomsfunktionæropgaver, herunder udførelse af diverse håndværksmæssige reparationer, udskiftning af lysstofrør, tests af bl.a. diverse ventiler og brandvinduer, flytning af møbler og cykler, mv. Det aftaltes som følge heraf, at firefighterne skulle være omfattet af den overenskomst, som ISS havde med ”Ejendoms- og Servicefunktionærernes Landssammenslutning under Dansk Funktionær Forbund – Serviceforbundet for Ejendomsfunktionærer”, og der blev i den forbindelse ved overenskomstfornyelsen i 2007 lavet et særligt protokollat omhandlende Firefightere, som udførte arbejde i DR Byen.

ISS havde indtil 2004 været medlem af SBA. I 2004 blev virksomheden medlem af DI, men beholdt sine egne overenskomster indtil 2010, hvor virksomheden blev omfattet af Ejendomsfunktionær-overenskomsten indgået mellem DI Overenskomst II (SBA) og Ejendoms- og Servicefunktionærernes sammenslutning under Serviceforbundet. Protokollatet vedrørende firefightere blev samtidig overført til denne overenskomst, jf. bilag 9 til Ejendomsfunktionæroverenskomsten for 2010-2012.

I 2011 overtog Coor Service Management A/S (i det følgende Coor) en række opgaver for DR, herunder bl.a. kantinedrift, ejendomsfunktionæropgaver, firefighteropgaverne, vagtopgaver, udbedring af vandskader, flytning af studier mv., tilsyn af porte mv., og ved overenskomstfornyelserne i 2012 og 2014 er protokollatet vedrørende firefightere herefter blevet tilpasset, således at det fremgår, at protokollatet gælder for firefightere ansat i Coor, der udfører arbejde i DR-Byen.

I 2015 forsøgte Coor af effektiviseringshensyn at komme igennem med, at firefightere kunne indgå i det almindelige vagtprogram. Efter protest fra ejendomsfunktionærernes Fagforening i København blev der den 4. marts 2015 – uden præjudice – indgået forlig om, at ”Coor ikke vil bruge firefightere i vagtopgaver fremover”.

Pr. 1. januar 2016 blev kontrakten mellem DR og Coor ændret, hvilket ifølge indklagedes oplysninger har indebåret, at de ejendomsfunktionæropgaver, som firefighterne hidtil havde udført, er blevet væsentligt reduceret. Da Coor – bl.a. efter opfordring fra DR – samtidig ønskede at samle vagtpersonale og firefightere i ét beredskab, hvor alle på lige fod skulle udføre såvel vagtopgaver som brandberedskabsopgaver, blev de ansatte firefightere ved brev af 23. marts 2016 varslet fra Ejendomsfunktionæroverenskomsten over på Brancheoverenskomsten for Vagtselskaber med virkning fra den 1. august 2016. Det er ubestridt, at de brandberedskabsopgaver, som udføres af firefightere, efter sin art også kan udføres under den sidstnævnte overenskomst.

Klagers vidner har forklaret bl.a., at brandberedskabet altid har været en væsentlig del af arbejdet som firefighter, hvilket også er tilfældet i dag, hvor firefightere i alt væsentligt udfører det samme arbejde som tidligere, men til en væsentlig lavere løn.

Indklagedes vidner har forklaret bl.a., at hele processen med at få et samlet beredskab, som kan stå for alle slags vagt- og beredskabsopgaver, er blevet besværliggjort af, at 5 af de tidligere firefightere har opsagt deres stillinger som følge af den varslede ændring af deres ansættelsesvilkår. Der har derfor været mangel på ansatte med firefightererfaring, og det har derfor været nødvendigt i højere grad at knytte de tilbageblevne firefightere til brandberedskabsopgaverne også for sikre den fornødne sidemandsoplæring af de øvrige i beredskabet, som ikke har forudgående firefightererfaring. Det nye samlede beredskab forventes imidlertid at være på plads fra 1. august 2017, og Coor vil herefter ikke længere have tilstrækkeligt med arbejdsopgaver til firefighterne, hvis de ikke kan indgå i det fulde vagtberedskab. Alle de handyman- og ejendomsfunktionæropgaver, som tidligere blev udført af firefightere, er således blevet afviklet siden 1. januar 2016, og hvad der i øvrigt måtte være af småopgaver i form af f.eks. flytning af cykler, stole mv. kan uden problemer udføres af det almindelige vagtpersonale og er ikke opgaver, som har et sådant volumen, at de sammen med brandberedskabsopgaverne kan udfylde en fuldtidsstilling. Coor har forgæves tilbudt de tidligere firefightere en forhandling om deres fremtidige lønvilkår, og har, da der ikke har kunnet laves en aftale herom, besluttet at tildele de tidligere firefightere et tillæg på 2.000 kr. pr. måned fra december 2016 og til denne sags afslutning.

Parternes argumentation

Klager har anført navnlig, at det indgåede protokollat omhandlende firefightere vedrører en specifik gruppe på en helt særlig arbejdsplads, til hvem der stilles nogle særlige uddannelseskraav som følge af den dispensation, som DR har fået af brandmyndighederne til at undlade at installere sprinklere. Der blev i den forbindelse lavet et særligt protokollat, hvorefter man valgte at henføre firefighterne under netop Ejendomsfunktionæroverenskomsten, og dette protokollat er løbende blevet fornyet også efter, at Coor har overtaget opgaverne fra ISS. Der er allerede i protokollatet aftalt den for arbejdspladsen fornødne fleksibilitet, og der skal derfor en meget betydelig ændring af arbejdsopgaverne til for at nå til det resultat, at arbejdet som firefighter ikke længere skulle være omfattet af Ejendomsfunktionæroverenskomsten på samme måde som hidtil. Der er ikke indtrådt en sådan situation, da det arbejde, som udføres af firefightere, ikke har ændret sig nævneværdigt siden 2006, hvilket også fremgår af de afgivne forklaringer. Coor er ifølge det forhandlingsresultat, som blev opnået under lokalforhandlingen den 4. marts 2015, selv enig i, at firefightere ikke kan indgå fast i vagtprogrammet, hvilket ikke i sig selv er til hinder for, at firefightere kan hjælpe med at tage en vagt ved pludselig opstået sygdom eller lignende. Da firefightere imidlertid ikke tidligere har været vagtplaneret efter to forskellige overenskomster selv i tilfælde, hvor de udførte begrænset vagtarbejde som afløser, gøres det gældende, at dette heller ikke er muligt i dag.

Indklagede har anført navnlig, at udviklingen undertiden fører til, at et overenskomstdækket arbejde over tid glider ud af, hvad der var forudsat at være overenskomstens dækningsområde, som følge af

væsentlige ændringer, der ligger ud over, hvad der var forventeligt ved overenskomstens indgåelse, jf. Hasselbalch, Den Danske Arbejdsret, bind III, Kollektivarbejdsretten, 2009, s. 2238. Det har fra indførelsen af firefighter-ordningen i DR-Byen ligget klart, at der skulle ansættes et tilstrækkeligt antal firefightere til at kunne opretholde et brandberedskab døgnet rundt. Beredskabsopgaverne var imidlertid i sig tidsmæssigt af mindre omfang, og det har derfor hele tiden været forudsat, at firefighterne skulle kunne varetage andre væsentlige opgaver ved siden af brandberedskabet. ISS kunne ikke i 2006 tilbyde firefighterne vagtopgaver i øvrigt, men havde derimod behov for, at firefighterne udførte brandberedskabet i kombination med, at de også udførte ejendomsfunktionær opgaver. Det var på denne baggrund naturligt, at firefighterne blev ansat under ejendomsfunktionæroverenskomsten, og firefighterprotokollatet blev alene udarbejdet som følge af, at brandberedskabsopgaver ikke naturligt falder ind under Ejendomsfunktionæroverenskomsten. Det er derimod en helt normal opgave for en vagt omfattet af Brancheoverenskomsten for Vagtselskaber, at vedkommende også indgår i brandberedskabet hos en kunde. Efter at Coor fra 1. januar 2016 ikke længere udfører ejendomsfunktionær opgaver for DR, er forudsætningerne for firefighternes hidtidige overenskomstdækning faldet bort. De opgaver, som det nuværende beredskab skal udføre og udfører, er opgaver, der helt naturligt hører under Brancheoverenskomsten for Vagtselskaber, og klager har da heller ikke protesteret imod, at de tidligere vagter, som fremover også skal udføre firefighteropgaver, kan forblive under Vagtoverenskomsten. Da der ikke længere er tilstrækkeligt med ejendomsfunktionær opgaver at tilbyde de tidligere firefightere, og da der er et væsentligt driftmæssigt behov for at lade firefighterne indgå som del af et samlet vagt- og brandberedskab, er der indtrådt så væsentlige ændringer i deres arbejdsopgaver, at det har været fuldt berettiget at varsle dem over på en anden overenskomst.

Opmandens begrundelse og resultat.

Opmanden lægger på baggrund af det oven for anførte til grund, at det i 2006, da ISS Facility Services A/S indgik aftalen om, at firefighters arbejde i DR-Byen skulle være omfattet af Ejendomsfunktionæroverenskomsten på de vilkår, som fremgik af protokollatet om firefightere, var en væsentlig forudsætning for ISS, at firefighternes opgaver i et ikke uvæsentligt omfang bestod i udførelsen af ejendomsfunktionær- og vicevært opgaver. Opmanden lægger endvidere til grund, at dette har været kendeligt for klager, ligesom det må have været kendeligt for klager, at denne forudsætning fortsat var gældende ved de senere overenskomstfornyelser med Coor Service Management A/S.

Kontrakten mellem DR og Coor blev efter det oplyste ændret pr. 1. januar 2016 med bl.a. den virkning, at Coor fremover ikke skal udføre ejendomsfunktionær opgaver for DR, hvilket har medført, at den nævnte forudsætning ikke længere er til stede. Coor kan således fremover kun i meget beskedent omfang tilbyde firefighterne at udføre opgaver i DR-Byen, som naturligt henhører under Ejendomsfunktionæroverenskomsten, samtidig med, at Coor af driftmæssige grunde har behov for at lade firefighterne indgå i et samlet vagt- og brandberedskab.

Da der ikke længere er en væsentlig kerne af firefighernes arbejdsopgaver, som naturligt henhører under Ejendomsfunktionæroverenskomsten, og da denne overenskomst er til hinder for, at firefighterne kan indgå som en del af et samlet vagt- og brandberedskab, findes Coor – der har et legitimt driftsmæssigt behov for at få etableret et sådant samlet beredskab – at have været berettiget til med overenskomstmæssigt varsel at varsle de af sagen omfattede firefightere over på Vagtoverenskomsten, som efter det oplyste indholdsmæssigt dækker såvel firefighteropgaver som almindelige vagtopgaver.

Det følger af det anførte, at indklagedes frifindelsespåstand dermed skal tages til følge.

Parterne var enige om at tage denne tilkendegivelse til efterretning med samme virkning som en kendelse i sagen. Der var endvidere enighed om, at parterne bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmanden.

Sagen sluttet.

København, den 26. juni 2017

Lene Pagter Kristensen